

'Baerje'

"BAERNE"

Tijdschrift van de Historische Kring "Baerne".

8e jaargang - nummer 4 - december 1984.

Verschijnt viermaal per jaar.

Losse nummers à f 3,-- verkrijgbaar bij N. Kuyt-Smit
Van Wassenaerlaan 16, Baarn.Redaktie : J. Kruidenier
H. Bronkhorst
E. Witsenburg-Horsman

Typewerk : J. van der Laan

Redaktieadres : J. Kruidenier, Smutslaan 2, Baarn
Tel. 02154 - 17860.

-o-o-o-o-

De Historische Kring "Baerne" stelt zich ten doel het bestuderen van en belangstelling kweken voor geschiedenis in het algemeen en van Baarn in het bijzonder. Zij tracht dit doel te bereiken door middel van het organiseren van lezingen, excursies, tentoonstellingen en het uitgeven van een eigen tijdschrift.

Naast deze algemene activiteiten bestaat de mogelijkheid toe te treden tot de volgende werkgroepen:

1. Werkgroep Oudheidkamer

Deze groep houdt zich o.a. bezig met het beheer en uitbreiden van de kollektie Gemeentelijke Oudheidkamer.

Inlichtingen: F.J. Kramer, Mozartlaan 6, Baarn. Tel. 14583.

2. Werkgroep Archeologie

Inlichtingen: Mevrouw B. Reitsma, Amsterdamsestraatweg 59, Baarn.

-o-o-o-o-

Dagelijks Bestuur van de vereniging

Voorzitter : G.H. Grootendorst-Doornekamp
Secretaris : B. Braat
Penningmeester : E. v.d. Steeg

Secretariaat : B. Braat, Gerrit van der Veenlaan 2, Baarn. Tel. 02154 - 12523.

Ledenadministratie : M. van der Laan-Reitsma, De Schoener 12, 3742 HD Baarn. Tel. 02154 - 11656.

-o-o-o-o-

De lidmaatschapskosten van de Historische Kring "Baerne" bedragen:

f 35,-- per jaar per gezin

f 25,-- per jaar voor een gewoon lid

f 12,50 per jaar voor een jeugdlid (14 t/m 18 jaar).

Postadres van de vereniging: Postbus 326, 3740 AH Baarn

Bankrekeningnummer : 30.47.28.292 t.n.v. H.K. "Baerne"

Postgironummer : 4192133 t.n.v. H.K. "Baerne"

INHOUD

VAN DE REDAKTIE

HERINNERINGEN AAN 10 JAAR HISTORISCHE KRING "BAERNE"

Een bijdrage van de leden van het eerste uur.

10 JAAR TENTOONSTELLINGS WEL EN WEE

AANWINSTEN OUDHEIDKAMER

INGEZONDEN

PROGRAMMA

o-o-o-o

VAN DE REDAKTIE

U hebt in het septembernummer van "Baerne" kunnen lezen: dinsdag 11 december a.s. viert de Historische Kring "Baerne" haar tienjarig jubileum.

Om dit heuglijk feit te vieren biedt het bestuur de leden een gezellig samenzijn aan in het Trefpunt, met natuurlijk de nodige attracties: Thomasvaer en Pieternel, films over Baarn, een hapje, een drankje.

De redactie van "Baerne" bezon zich op een jubileumuitgave. Het woord is misschien wat pompeus, maar in elk geval komen in dit nummer "mensen van het eerste uur" aan het woord. Wij wilden een kort overzicht geven van wat er in al die jaren is gebeurd, geïllustreerd met foto's die bij velen herinneringen zullen opwekken.

Tot besluit willen wij de woorden die het bestuur bij het eerste lustrum uitsprak herhalen: "De bereikte resultaten geven ons aanleiding met vertrouwen op de ingeslagen weg voort te gaan. Meedenken - en waar mogelijk meewerken - van alle leden is daarbij nodig. Wij moeten het allemaal samen doen!"

o-o-o-o

HERINNERINGEN AAN 10 JAAR HISTORISCHE KRING "BAERNE"ENKELE PERSOONLIJKE HERINNERINGEN EN GEDACHTEN

Bij een jubileum als dat van onze Kring komen automatisch allerlei gedachten boven drijven. Gedachten in eerste instantie aan dat prille begin, die oproep in de Baarnsche Courant van 11 december 1974. Aan die eerste bijeenkomst in het Nutsgebouw met zo'n 30 belangstellenden, waarvan weliswaar een aantal verdween, maar waarvan het merendeel zich danig heeft verweerd in die tien jaar.

Gedachten ook aan een zaterdagochtend op de Brink, toen enkele leden van de archeologische werkgroep daar bijeen kwamen om gezamenlijk naar Blaricum te rijden. Daar - in Blaricum, op de plek waar ooit het huis Ruysdael stond - zouden wij onder leiding van de heer S. Pos onze eerste graafervaringen opdoen bij onze goede burens, de A.W.N.-afdeling Naerdincklant.

Op de Brink stond in alle vroegte ook de heer Collard, met een fles jenever en een pak suikerklontjes!

De start van een echte graafgroep (we hadden intussen geleerd dat je bijna nooit een spa in de grond mag steken!) moest gevierd worden met brandewijn met suiker, aldus onze toenmalige voorzitter.

Wel, dat gebeurde dan ook in Blaricum, zij het dat we elk maar één of twee klontjes genuttigd hebben voor zover ik me herinner. De fles kwam lang niet leeg die ochtend, per slot van rekening moest er gewerkt worden. Waar die fles gebleven is weet ik eigenlijk niet. Denkelijk weet Naerdincklant daar wel meer van.

Zonder dat er een fles aan te pas kwam, echter wel in een café, nl. Astoria, was die eerste kennismaking voor mij met de werkgroep Oudheidkamer. Hoewel ik dat helemaal niet wilde - en onder het mom dat ik toch niets hoefde te doen!!! - wist de heer Tieleman ondergetekende over te halen 2e voorzitter van de werkgroep te worden. De heer E. v.d. Steeg werd bij die gelegenheid penningmeester van de werkgroep, al had de groep dan ook nog geen penning te beheren.

Dat ik toch niets hoefde te doen heb ik geweten. De eerstvolgende vergadering - weer in Astoria - lag de heer Tieleman in het ziekenhuis. Nota bene moesten er spijkers met koppen worden geslagen in verband met de geplande tentoonstelling in de Pauluskerk. We hadden geen borden, geen vitrines, niets! En in de courant had een oproep gestaan voor mensen die wilden meewerken, zodat er een tamelijk groot gezelschap bijeen was (waaronder twee blijvers: mevr. J. v.d. Brink en de heer F.J. Kramer). In de kelder onder het gemeentehuis was ik nog nooit geweest, zodat ik geen weet had van het materiaal waarover we beschikten. Wat was ik de secretaris van de werkgroep, de heer P. Jacobs, dankbaar voor zijn bijstand! Dat ik in dubbel opzicht blij was dat de heer Tieleman spoedig herstelde, behoeft geen betoog.

En ja, leerden de leden van de Arwe elkaar goed kennen op bijeenkomsten bij één van de leden thuis of als je gezamenlijk met spaden met lange stelen stond te stoethaspelen (schaven moest je, niet spitten!), de leden van de werkgroep Oudheidkamer leerden elkaar kennen bij de voorbereidingen en inrichting van de tentoonstelling in de Pauluskerk.

De heer C. v.d. Steeg had vitrines getimmerd en zijn broer wist aan lichtgroen etalageflanel te komen (we gebruiken het nog). Het was wel verkreukt en nog zie ik mevr. Jo v.d. Brink met de strijkplank midden in de kerk staan.

De heer Th. de Ruig wist hobbylampen te versieren en de heer J. Roest maakte een uitneembare maquette (christelijke blokken-doos!) om de bouwgeschiedenis te illustreren. Alles lukte wonderwel. Met een groepje o.l.v. Jan Roest beklommen we kort nadien de toren. Ben je eenmaal op handen en voeten over het klokkenspel heen, dan kom je op een platform, vanwaar je door de galmgaten kunt uitkijken op de Brink.

Dan resten er voor de heel moedigen nog ladders naar de luikjes van de vlaggestokken in het topje van de ingesnoerde naaldspits. Altijd als ik de vlaggen van de toren zie wapperen, denk ik met bewondering aan de mannen van P.W., die dat weten te klaren. Hoogtepunten waren er vele in die tien jaren.

Niet in het minst onze tentoonstellingen met elk hun eigen specifieke problemen, maar ook herinneringen aan veel interessante lezingen, aan excursies zoals naar de Langbroeker Wetering o.l.v. Mv. G.W.S. Astro, naar de Vecht, 't Aole Compas en onze laatste excursie naar Ammersoyen en Loevestein.

Niet te vergeten ook de excursies van de Arwe, waarvan vooral die naar de Lüneburger Heide met de A.W.N.-afdeling Utrecht hoogtepunten waren.

Samen met de A.W.N.-leden waren we ook in de vuursteenmijnen bij Rijckholt. Als je plat op je buik zo'n 18 m. onder het aardoppervlak ligt, groeit je respect voor die mijnbouwers uit de prehistorie, die met grote deskundigheid te werk gingen. Volkomen anders, maar ook heel eigen, is de sfeer tijdens de traditionele verguldavondjes.

En wat hebben we goede herinneringen aan de diverse cursussen. Cursussen archeologie, paleografie - wat hebben we daar een nut van! - Romeinen I en II en niet te vergeten de door meer dan 50 mensen bezochte cursus genealogie door ons lid, Ir. J.W. Niermans.

Ja, jammer is het dan weer, dat een werkgroep genealogie en archiefonderzoek niet van de grond kwam.

Niemand wilde het voortouw nemen. Gelukkig gebeurter op dit gebied toch heel veel, zij het - in tegenstelling tot zoals bij onze zusterkringen Soest en Eemnes - niet in groepsverband. Ook de werkgroep Interviews en Reportages is nooit echt van de grond gekomen. Gelukkig doen Mw. A.v.d.Brink en enkele leden van de werkgroep Oudheidkamer incidenteel het een en ander op dit gebied.

We hebben dan ook een bescheiden bandenarchief in de kelder. Wat helemaal niet lukte is een speciale jeugdafdeling.

We zouden graag meer jonge leden willen hebben.

Overigens is het opvallend, dat de jongeren in onze Kring meestal wonderwel kunnen opschieten met de ouderen en oudsten. De liefde voor Baarn, geschiedenis en/of archeologie vormen de bindende factor.

Dat geldt overigens niet alleen voor jong en oud, maar eigenlijk voor alle leden van onze Kring, die in het dagelijks leven veelal vogels van uiteenlopende pluimage zijn.

En dat is goed dacht ik. De Kring is er voor een ieder, die interesse heeft in de geschiedenis in het algemeen en/of de geschiedenis van Baarn in het bijzonder.

Voor ieder ook, die - zonder de tijd stil of terug te willen zetten - oog heeft voor de problemen van nu.

Alles handhaven zal nooit kunnen en de vraag zal zich steeds blijven voordoen "Wat is waard bewaard te blijven?".

Daarbij zullen de meningen verschillen en er zullen ongetwijfeld fouten gemaakt worden.

Maar in elk geval: naar huidige maatstaven gemeten en door het oog van onze tijd gezien doen we gezamenlijk ons best!.

Ik ben lid geworden van de Historische Kring vanwege mijn verzameling oude foto's.
In de Oudheidkamer zitten nog meer fotoverzamelaars.
Bladerend door onze albums komen dan allerlei herinneringen aan vroeger naar boven. Wat was Baarn toch prachtig!.
De Brink was het middelpunt van ons dorp, waar je ijs kon kopen bij Van Surksum (Spats).
Hij had het lekkerste ijs van Baarn en bij zijn kar werd over alles gepraat: over sport, politiek en handel.
Er werd een voorbeschouwing gegeven van het voetbal van de komende zondag en de opstelling van de spelers werd bij Van Surksum geregeld.
Er stonden prachtige bomen, de muziektent en de drinkwaterfontein voor mens en dier.
Het was een trefpunt voor alle mensen uit de verschillende buurtschappen die Baarn rijk was.
Wat is er nog van over?. De Brink is voor altijd verknoeid evenals andere delen van ons dorp.
Vooral de laatste tijd wordt er veel gesloopt.
In de Historische Kring vindt ik iets van het verleden terug, bovendien hoop ik dat onze vereniging zich zal blijven inzetten om waardevolle zaken voor Baarn te behouden.

Jan v.d.Pol

-o-o-o-o-o-o-o-o-

Er waren vrij veel mensen in de sfeervolle oude bibliotheek van het Nutsgebouw.
Er was blijkbaar behoefte aan dit initiatief "De geboorte van de Historische Kring".
De naam was er nog niet, maar plannen waren er veel.
Deze werden dermate enthousiast gebracht zodat velen wilden meewerken. Er zouden werkgroepen gevormd worden.
En die kwamen er. En hoe!. De Oudheidkamer herleefde.
Vele heel interessante tentoonstellingen werden georganiseerd, lezingen gehouden enz.
De archeologische enthousiastelingen waren niet te stuiten.
Jammer dat oude modes, interieurs van oude woningen, ambachten of leefwijzen nog niet tot het vormen van een groep kwamen.
Misschien komt dat nog wel.
Op een keer zou ik wat vertellen over kastelen in de provincie Utrecht en over hun vroegere bewoners.
Dit zou verlevendigd worden met dia's. Ik had al wel enige malen deze dia's laten zien en hierover verteld aan andere groepen.
Alle dia's lagen keurig op volgorde totdat ik, niet lang voor het begin, over een traprede van het oude kasteel Groeneveld, waar de avond gehouden zou worden, viel.
Met degene die er vroeg waren werd alles opgeraapt en zo goed mogelijk op volgorde gebracht. Toch bleek het dak van het ene kasteel op de fundamenten van het andere te staan en potretten van dames van een deftig kasteel kwamen bij een rivaal aan de muur.
Het was heel moeilijk om bij dit alles een rustig verhaal te vertellen.
Ja en dan de verguldavondjes.
De prachtige speculaaspoppen, die alleen in Utrecht te krijgen zijn van authentieke planken.
Poppen, die tijden van tevoren besteld moeten worden.

De eetbare kleuren, opgelost in rum, geven een extra opwekkende fleur en geur.

Het kaarslicht, de chocolade- en anijsmelk en niet te vergeten de mooie verhalen die mevrouw Collard vertelt samen met de trouwe hulp voor mij bij dit jaarlijks terugkerend avondje "onze penningmeester" Evert v.d. Steeg.

Dit en eigenlijk nog veel meer is er wat me stevig aan onze Kring en Baerne bindt

Wien Astro

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

TIEN JAAR ONDERGRONDSE

Nee, geen oorlogsverhaal.

Tien jaar bunker, geen oorlogsoefening.

Wel gaan we al tien jaar lang op geregelde tijden langs het stadhuis naar beneden de trap af, ontgrendelen de zware deur en gaan naar binnen met een vreedzaam doel.

Want binnen deze bunker huist de Oudheidkamer.

Hier houdt men zich bezig met het verleden om het voor de toekomst bewaard te houden.

Een kleine groep van de "Historische Kring".

Graag zouden wij deze kring - Er zijn zoveel leden die nog niet actief in onze kring bezig zijn - uitbreiden.

Meer mogelijkheden. Nieuwe inzichten.

Wij zien deze belangstellenden graag in onze kelder tegemoet.

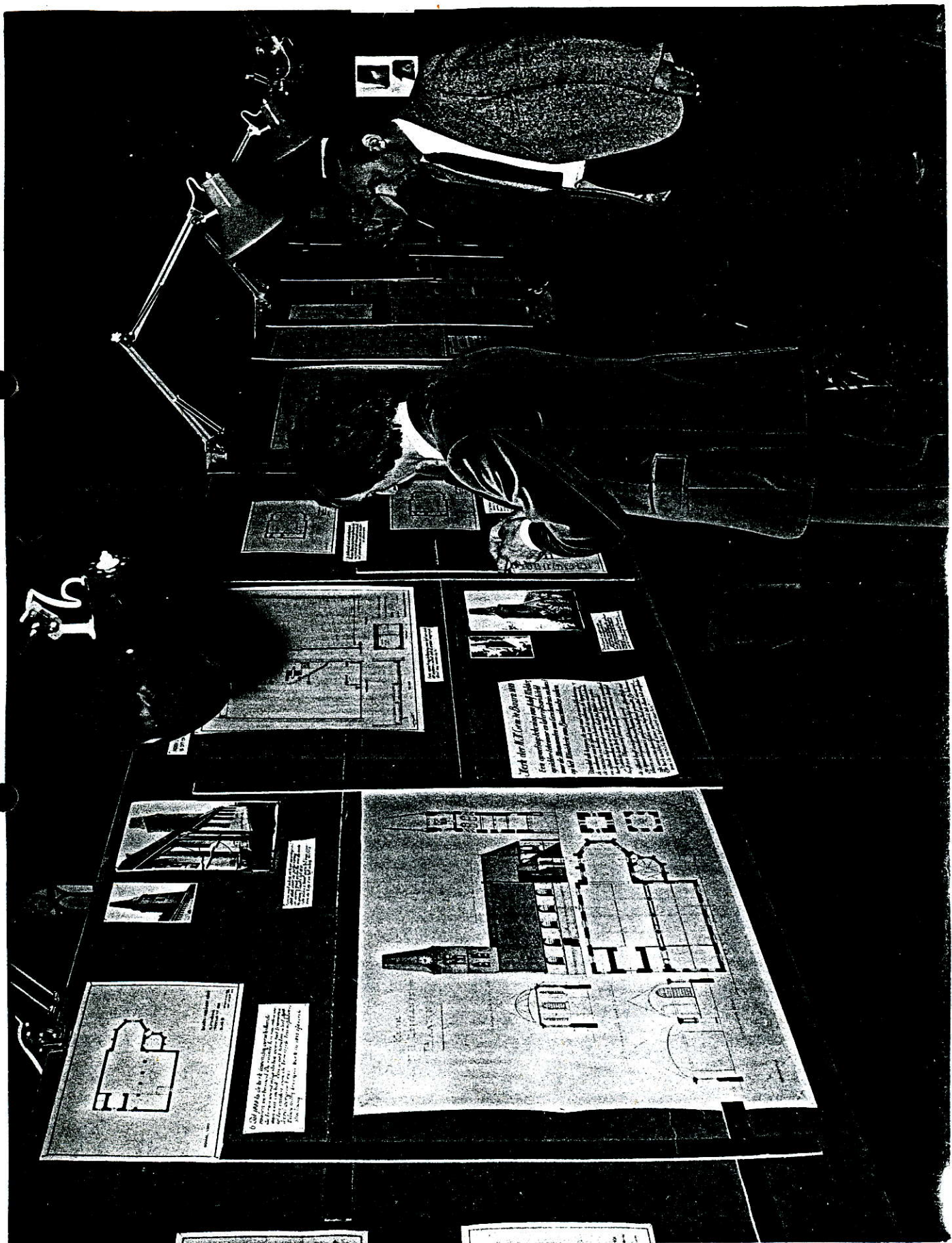
Laat u niet door beton of zware ijzeren deuren afschrikken.

Het is de moeite waard om met de geschiedenis van Baarn bezig te zijn.

Iedere maandagmorgen vanaf 10 uur en iedere maandagavond vanaf kwart over acht.

Fred Kramer

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

Het inrichten van de tentoonstelling over de Pauluskerk. Apr. 1976.

Vorbereiding in de kelder van de tentoonstelling 40 jr. Oranje-Baarn.
Apr. 1977. Rechts de kinderwagen van prinses Anna Paulowna

Tentoonstelling van oude schoolplaten. febr. 1979.
Bep en Jo hebben weer eens het nodige werk verzet.

In 1984 las ik iets over de Historische Kring.
Eerst dacht ik, dat het niets voor mij was.
Na het overwinnen van de eerste drempelvrees ben ik toch maar naar de lezing over Kastelen door Mevr. Astro gegaan. Op 15-4-'75. Ik ben die zelfde dag lid geworden.
Na een oproep in de Baarnse Courant voor medewerkers voor de tentoonstelling over de Pauluskerk, werd ik ook lid van de Oudheidkamer.
Een paar dagen later nam ik al deel aan de cursus Archeologie, zodoende kwam ik ook in deze werkgroep terecht.
Kort daarna kwam ik als afgevaardigde van de Oudheidkamer in het bestuur.
Hieruit volgde een bestuursfunctie bij de Oudheidkamer.
Er gaat veel tijd zitten in deze werkzaamheden.
Vooral de laatste weken voor een tentoonstelling heb ik het razend druk.
Maar je krijgt ook veel contacten.
Ik zeg wel eens, dat ik in de eerste vijftig jaar van mijn leven niet zoveel mensen heb leren kennen als in de laatste 9½ jaar bij de Historische Kring.

Jo v.d. Brink

-o-o-o-o-o-o-o-

Veel leden van de "Kring" geven in dit jubileumnummer een impressie van de afgelopen tien jaar.
Een ieder doet dat op zijn eigen manier en dat maakt het wellicht plezierig om dit "blad" te lezen.
Ja, wat zal een penningmeester nu schrijven over de afgelopen periode?
Cijfers zijn niet bepaald geschikt om zich te amuseren of om er herinneringen over te vertellen.
Financieel hebben we ons, tot nu toe, gelukkig steeds kunnen redden. Wij moeten natuurlijk goed in de gaten houden waar we ons geld aan besteden.
Wij hebben een vereniging, waarvan de leden van de "werkgroepen" zich bewust zijn dat we moeten roeien met de riemen die ons ter beschikking staan.
Wij mogen ons gelukkig prijzen dat er leden zijn die voor ons een avond kunnen verzorgen, hetzij een lezing of dia-avond. Dat maakt natuurlijk ook dat de uitgaven voor diverse evenementen minder hoog zijn.
Het "Fonds" voor speciale aankopen dat wij nu hebben is tot stand gekomen via onze "Historische Markt" in oktober 1983, en ik moet u zeggen dat ik daar een heel fijne ervaring aan overgehouden heb.
In de tijd van voorbereiding en de "dag" zelf, heb ik onderzocht wat voor een bereidwilligheid er was om deze dag tot een succes te maken.
Ook leden welke niet tot een bepaalde werkgroep behoorden hebben hier hun medewerking aan verleend en het was één "club" die zich toen voor één bepaald doel heeft ingezet.
Misschien dat er in de toekomst weer een "Historische Markt" georganiseerd kan worden en dat de leden zich dan met hetzelfde enthousiastme hiervoor zullen inzetten.
Ik hoop dat dinsdag 11 December in uw agenda gereserveerd staat om naar het "Treffpunt" te komen om daar met elkaar een fijne avond te hebben.

GOEDE HERINNERINGEN

Schrijven over hetgeen tien jaar geleden gebeurde, betekent het geheugen op scherp stellen.

De mate waarin herinneringen boven komen hangt vaak af van de aard van de gebeurtenissen: positieve of negatieve.

Wat betreft het ontstaan van de Historische Kring, en dan speciaal voor mij de zogenoemde ARWE, heb ik eigenlijk geen moeite met het herinneringsvermogen.

Het zijn goede herinneringen.

Het Nutsgebouw op 17 december 1974, waar ik was naar aanleiding van een bericht in de Baarnsche Courant, was, tegen mijn verwachting in, gevuld met mensen.

Aan een "bestuurstafel" zaten voor mij onbekenden, die echter een enthousiasme uitstraalden, dat aanstekelijk werkte.

Naast mij zat een man, die evenals ik, bij de vraag wie een functie wilde vervullen in de eventueel op te richten

Historische Kring, de hand opstak.

Bij het noemen van onze namen bleek, dat een Byvanck naast een Van Giffen zat, twee namen die in archeologische kringen zeer bekend zijn.

Deze toevallige samenloop van omstandigheden resulteerde in de vraag aan ons een werkgroep archeologie op te richten, als onderdeel van de Historische Kring.

Ik nam, namens de werkgroep, zitting in het bestuur.

Onze namen mochten dan wel een "archeologische" klank hebben, zelf wisten wij maar weinig van archeologie af.

Dus, hoe begin je, waar begin je en waarmee begin je.

De werkgroep, waarbij Bart Braat zich meteen de eerste avond had aangesloten, onderzocht in eerste instantie wie er nog meer geïnteresseerd was in archeologie.

Dit onderzoek had een bijeenkomst tot gevolg ten huize van Bart Braat op 16 april 1975.

VERGADERING TEN HUIZE VAN BRAAT

Op woensdag 16 april 1975 vond de eerste kennismakingsbijeenkomst van de leden van de archeologische werkgroep (resortterend onder de Historische Kring Baerne) plaats in "het houten huis" van Braat.

In totaal waren elf personen aanwezig.

De belangrijkste doelen van deze vergadering waren elkaar wat nader te leren kennen en het ontwerpen van een plan de campagne voor de werkgroep in de nabije toekomst.

Er werd besloten dat er voortaan regelmatig bijeenkomsten zouden zijn met een inleiding, verzorgd door één van de leden over een voor de werkgroep relevant onderwerp.

Jojada Verrips zegde toe voor de eerstvolgende keer een verhaal te willen houden.

Verder werd afgesproken dat hij en Flud van Giffen zouden beginnen met het inventariseren van publikaties over de voor-geschiedenis van Baarn en directe omgeving.

De suggestie om een mededelingenblaadje op te zetten werd in principe aanvaard.

Tenslotte werden afspraken gemaakt over het meedoen aan de opgraving van slot Ruysdael te Blaricum.

Een geslaagd avondje zoals dat heet.

Dit verslagje is overgenomen uit het eerste mededelingenblad, de vuursteenkoerier genaamd.

dit eerste blaadje verscheen op 28 mei 1975 met als redactie Jojada Verrips en ondergetekende.

Dit blaadje is in zeer eenvoudige vorm verschenen tot 1 mei 1976, waarna het werd opgenomen in het overkoepelende tijdschrift "Baerne", lange tijd onder speciale vermelding "Baerne, waarin opgenomen de Vuursteenkoerier".

Een van de eerste akties van de werkgroep archeologie was informatie in te winnen zowel bij amateur- als professionele instellingen.

Bij de ROE (Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek) bleek, dat de namen Byvanck en Van Giffen in principe gesloten deuren konden openen.

We kregen inzage in geheime stukken en tekenden minitieus op onze daarvoor meegebrachte stafkaart van de omgeving van Baarn de gegevens van het ROE op.

Het bleek namelijk, dat de ROE op vele plekken in de omgeving archeologische bodemvondsten vermoedde en dat de aan de ROE verbonden archeologen nog geen gevonden hadden deze plaatsen te onderzoeken.

Om een lang verhaal kort te maken:

ook nu nog is deze, op de vouwnaden gescheurde kaart, in gebruik. Dankzij deze kaart en het vele "loop- en graafwerk" van de archeologische werkgroep, en natuurlijk het inzicht in de materie, verkregen door lezingen bij te wonen, deel te nemen aan kursussen, bodemonderzoek en kon de Arwe op 27 augustus 1978 aan de ROE melden, dat bij het onderzoek van een heuvel op "t Hoge Erf" een complete urn was blootgelegd.

Het doet mij groot plezier, dat de werkgroep, gestart op zo'n merkwaardige manier, uitgegroeid is tot een hechte groep, die dank zij grote inzet in deze tien jaren opmerkelijke prestaties geleverd heeft en volgens mij een belangrijk element is in de Historische Kring.

Ook het tijdschrift Baerne, begonnen op een kladje papier, wordt door mij nog steeds met grote belangstelling gelezen.

Noortje Byvanck

10 JAREN ARWE

Welke herinneringen heb ik daar aan. Nou dat zijn er heel wat. In de eerste plaats was daar de installatie van de werkgroep archeologie en het bestuur daarvan, gedurende de oprichtingsvergadering van de Kring.

Flud van Giffen en Noortje Dyvanck werden "op naam" gekozen. Ikzelf was vrijwilliger.

Later ontdekte ik dat een ver familielid van mij uit Leiden ook door opgravingen in Brabant bekend was.

Op dezelfde vergadering gaven zich de eerste leden op.

Daar zaten we dan. Een groep wild enthousiaste leken met een bestuur, dat ook niet direct deskundig genoemd kon worden.

We hadden echter één lid, Jojada Verrips, die vroeger wel aan archeologie had gedaan.

Er moesten plannen voor opleiding en actie gemaakt worden maar aanvankelijk hadden wij, evenmin als de werkgroep Oudheidkamer, een vergaderruimte.

Besloten werd om bij de leden thuis te vergaderen.

Wij hebben dit volgehouden vanaf april 1975, de onderlinge kennismakingsbijeenkomst, tot aan oktober 1977 bij Jo v.d. Brink. Het was erg gezellig.

Inmiddels was de kelder onder het Gemeentehuis beschikbaar gekomen en sindsdien hebben we daar vergaderd.

De eerste aanzet tot het vergaren van kennis werd door het Algemeen Bestuur gegeven.

Die organiseerde in maart 1975, in Kasteel Groeneveld, een lezing door Drs. W.J. van Tent, provinciaal archeoloog van de provincie Utrecht over archeologie en de aspecten waarmee wij rekening dienden te houden.

Met de heer Van Tent hebben we nog steeds te maken.

Voor elke spade die we in de grond steken is zijn toestemming nodig. Ook alle rapporteringen lopen via hem.

Hij was ook bereid om ons enige maanden na de lezing rond te leiden langs de artefactenverzameling van Museum Flehite.

De vitrines gingen open en we mochten de stukken zelf in de hand houden. Onze eerste praktische les.

Maar dat was voor ons niet genoeg. Wij wilden meer weten en zo kwam in het voorjaar van 1975 een cursus van drie lezingen:

"Inleiding tot de archeologie" tot stand, gegeven door Hans Fokkens, voorzitter van de AWN-Utrecht en correspondent van de ROD.

Sindsdien hebben we hem als lid en mentor van onze werkgroep steeds in ons midden gehad. We hebben aan Hans veel te danken.

Indat zelfde jaar 1976 volgde, in de Speeldoos, een cursus over archeologie van vijf avonden gegeven door de heren Butler, Louwe Kooimans, Van Tent en Perizonius en mevrouw A. Knip. Dit leverde vele leden op.

Later volgde er in januari 1980 de cursus Romeinen I, van vijf avonden en in september van dat zelfde jaar de cursus Romeinen II van zes avonden.

In de loop der jaren werden door onze werkgroep heel wat lezingen en excursies naar Musea en opgravingen georganiseerd. Bij excursies denk ik dan aan Wijk bij Duurstede 2x, Leiden 3x, Ketelhaven en Schokland, naar de grafheuvels van Toterfout Halvemijl in de sneeuw.

Ook de excursie naar Kalkar en Xanten in een dag waarbij we wegens tijdgebrek enkele bezoeken moesten overslaan.

Ook het bezoek aan Heerlen en Stein op één dag, Drente, met het museum in Assen wat een grote indruk maakte evenals Borger en de Papelose kerk.

Maar de merkwaardigste excursie was toch wel die naar de resten van een Romeinse tempel onder de kerk te Elst (Gld). Er waren aanvankelijk twee auto's met deelnemers zoek. Een auto kwam helemaal niet meer opdagen, die was naar Elst in Utrecht gegaan.

Ja vervoer, dat was en is nog altijd een probleem. De excursies van de Arwe hebben de Kring nooit een cent gekost. Er werd met eigen auto's gereden.

Aanvankelijk ging dat niet zo slecht. Er waren leden met grote wagens waar heel wat leden in mee konden rijden.

Maar bij de excursie naar Wijchen waar het prachtige Kasteel/Raadhuis maar ook het Museum Bloemers bezocht werd, moesten Else en Herbert Kwak met aparte wagens rijden om voldoende plaatsen te hebben.

Wij moeten vooral de gastvrijheid van de AWN-Utrecht niet vergeten die wij ontvingen bij de excursies naar Niederhaverbeck op de Lünenburgerheide.

De eerste groep leden ging al in 1976 mee en dat heeft zich elk jaar herhaald tot het voorjaar van 1981.

Maar ook bij de excursies naar Gerolstein en Hillesheim in de Eifel en de vuursteenmijnen van Rijckholt waren wij hun gasten. Veel van de leden van onze werkgroep hebben daarvan gebruik gemaakt.

Van de lezingen moet nog extra vermeld worden die van de AWN-afdelingen Utrecht, Naerdincklant (Hilversum) en Vallei en Eemland (Amersfoort) welke regelmatig door onze leden werden en worden bezocht.

Ook mochten we deelnemen aan de excursie van Naerdincklant naar het opgegraven scheepswrak te Lelystad en de opgravingen van de ROB te Dorestad en Leusden.

En dan komen we aan het veldwerk.

De hoofdmoot hiervan was en is nog steeds de Landesaufnahme, ook wel veldkartering genoemd, van alle terreinen van de Gemeente Baarn. Dit was het eerste en meest dringende verzoek van de heer Van Tent.

We hebben door de jaren heen een paar waarschijnlijke grafheuvels gevonden en veel oude houtwallen maar ook heuvels die bij aanboren zeefheuvels uit een grindgroeve of stuifheuvels bleken te zijn.

Wij hebben daarbij dikwijls gebruik gemaakt van "de kaart van Noor". Dit is een witte topografische kaart nr. 32, waarop door Flud van Giffen en Noortje Byvanck bij hun bezoek, reeds in 1975, aan de ROB de toen daar bekende gegevens zijn ingevuld. Ook met de "Zoekgroep Zandgronden" van de AWN-Utrecht nemen onze leden regelmatig deel aan veldkartering bij Austerlitz.

En dan komen we aan onze eigen projecten.

Het eerste was het graven van putjes rond de Pauluskerk op de Brink. Projectleider was Jan Roest.

Doel was het vinden van de aansluiting van de latere fundering op de oudste fundering van de kerk die verschillende keren verbouwd is. Dat was in november 1975.

Wij vonden behalve de veronderstelde aansluitingen enkele geraamten, die weer voorzichtig toegedekt werden, scherven, stenen en tenslotte het ontbrekende deel van het doopvont. Gelukkig was het in hoofdzaak verstoorde grond want onze manier van graven had niet veel met archeologisch opgraven te maken.

Na een paar dagen "prikken" op het terrein van het vroegere Huis de Eult moesten wij dat laten rusten maar mochten wij in april 1977, na verkregen toestemming beginnen met het maken van proefsleuven in drie geheel verstoorde heuvels op "Het Hoge Erf" bij Kievitsdal.

Veel van onze leden hebben er, samen met enkele leden van de

AWN-Utrecht, twee jaar lang gegraven en gemeten onder toezicht van Hans Fokkens.

De "koffiebus" van Hans is onverbrekkelijk met dit project verbonden evenals onze eerste lessen in het meten met een waterpasapparaat onder leiding van de heer Van Dijk uit Utrecht. We vonden crematieresten, houtskool en scherven en tenslotte een complete urn uit het Bronstijdperk.

Hiermee was vastgesteld dat het om drie, in vroegere tijd verstoorde, grafheuvels ging.

Een prachtige tijd hebben we daar gehad en we hebben er veel geleerd.

Ons derde project kwam in 1980. Aan vankelijk leek de plaats waar de molen aan de Eem, ook wel de Baars genoemd, bedreigd terrein te zijn wegens uitbreiding van het Zeeheldenkwartier. Wij hadden er in 1975 al een veldkartering verricht en enkele aanwijzingen gevonden in de vorm van een laag gestapelde baksteen, een korenvorkje en enkele scherven.

Van april tot september hebben we er gegraven en daarbij drie, telkens opgehoogde, funderingsblokken blootgelegd en opgemeten. Het vierde blok was met de muziek mee. Geruchten wilden dat er bakstenen waren opgegraven om er haardschouwen van te maken. Onder de blokken vonden wij nog een dunne roodbruine laag. Misschien gestampte baksteen en daaronder een dunne schelpenlaag. Ook werden veel kleine scherven en een pijpekop met een molen erop gevonden.

Ook met andere groepen hebben onze leden gegraven.

Reeds in 1975 werd deelgenomen aan een project van Naerdinklant, n.l. de opgraving van Kasteel Ruysdael te Blaricum.

Met de AWN-Utrecht hebben we deel genomen aan het graven van proefsleuven in de wal en de greppels van de Wallenburg en enkele grafheuvels.

Op het ogenblik zijn we bezig met het graven van proefsleuven in het Batterijenbos te Austerlitz.

Ook een project van de AWN-Utrecht.

Bep Grootendorst heeft vorig jaar meegeholpen aan een opgraving in Leusden, een project van Vallei en Eemland.

Dit heeft wel een grote opgraving van de ROB ten gevolge gehad.

Ook bij grondwerk in onze Gemeente zijn we graag aanwezig.

Het leggen van een gasleiding door de Eem, het afsnijden van de oevers, het graven, door Rijkswaterstaat, van een sloot door het terrein van Huis Ter Eem en kortgeleden het grondwerk op de Brink hebben onze aandacht.

Er worden dikwijls leuke vondsten gedaan.

En dan hebben we het nog niet gehad over ons eigen ARWE-blad, de "Vuursteenkoerier".

Dit geesteskind van Noortje Byvanck en Jojada Verrips verscheen voor de eerste keer op 28 mei 1975 en heeft zeven afleveringen gehad. In de laatste aflevering op 8 maart 1976 hadden wij in ons blad ook plaats ingeruimd voor de werkgroep Oudheidkamer. Toen het bestuur van de Kring besloot om een blad voor de gehele Kring in te stellen (Daerne) is de Vuursteenkoerier daarin opgenomen.

Tot april 1977 werd de Vuursteenkoerier als een zelfstandig gedeelte in "Daerne" vermeld.

Noortje zelf bleef nog vele jaren de redactie van "Daerne" voeren.

Inmiddels waren wij ook op gebied van vergadertechniek zover gevorderd dat er vanaf oktober 1976 convocaties met een agenda aan alle leden van de werkgroep werden gebracht.

En twee jaar later ook de notulen van de vorige vergadering.

Het heeft even geduurd voor ik de notulen van de eerste vergaderingen terug vond in de vorm van verslagen in alle

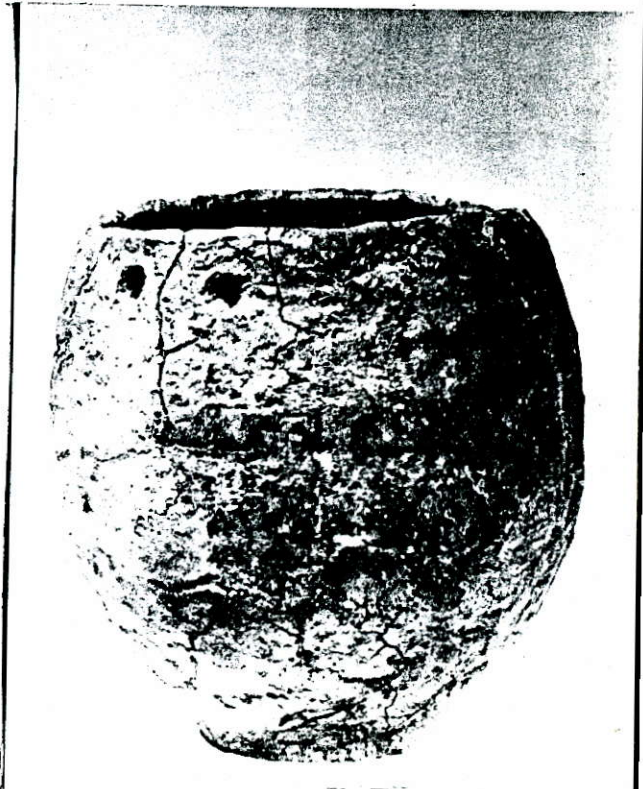

1.

2.

- 1) Excursie A.R.W.E. naar 'To-
terfout Halve Mijl. 1979.
- 2) Opmeten bij 't Hoge Erf 1980.
- 3) De urn, die gevonden werd bij
't Hoge Erf in 1979.

3.

De fundamenten van de molen aan de Eem worden door leden van de A.R.W.E. opgegraven. Mrt. 1980.

Vuursteenkoeriers en in de eerste twee jaargangen van "Baerne". Toen de frequentie van Arwe-vergaderingen en afleveringen van "Baerne" niet meer in de pas liepen begonnen wij met onze eigen notulen.

Was door de stormachtige ontwikkeling en de vele activiteiten van onze Arwe, de werkgroep in grote mate zelfstandig geworden van het Algemeen Bestuur, daarmee alleen verbonden door een vertegenwoordiger en het Reglement van de Werkgroepen, dan zou hierin in 1979 verandering komen.

Toen werd het Huishoudelijk Reglement van de Kring zodanig gewijzigd dat behalve de drie leden van het dagelijks bestuur ook de voorzitters van alle werkgroepen zitting hadden en de secretarissen van de werkgroepen de vergaderingen van het algemeen bestuur van de Kring bijwoonden.

Vanaf die tijd werden op de bestuursvergaderingen tevens de activiteiten van de werkgroepen besproken.

Tevens had de ontslagaanvraag van de Historische Kring, die ook het secretariaat bij hield, grote invloed op Kring en werkgroepen doordat de vacatures ingevuld werden door bestuursleden van de werkgroepen waardoor een nog hechtere samenwerking ontstond die de initiatiefnemer en eerste voorzitter van de Kring, de Heer C.C.M. Collard bij de oprichting voor ogen had gestaan.

Bart Braat

AWN = Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland.
ROE = Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

DE LUNEBURGERHEIDE

Groen als gras in de archeologie, dat waren we.

Enthousiast lazen we boeken, volgden we lezingen, maar de praktijkervaring ontbrak.

Wel hadden we een oude rioolput in de Oranjestraat met alle égarde blootgelegd, ingetekend en gefotografeerd, de doopvont bij de Pauluskerk opgegraven, maar echt weten van wanten was het nog niet.

Hans Fokkens was onze trouwe coach en trouwe metgezel.

Hij nodigde ons uit mee te gaan met de jaarlijkse AWN-excursie naar de Lüneburgerheide in Duitsland.

Daar zouden we het allemaal met eigen ogen kunnen zien, wat we tot nu toe uit boeken en van dia's wisten.

Hans zorgde voor uitgebreide informatie, dikke enveloppen van het Groene Kruis vielen in de bus.

Een boekwerk vol schema's en beschrijvingen van alles wat we gingen bekijken.

Een archeoloog gaat niet over een nacht ijs, of toch juist wel? In ieder geval, we gingen rond Pasen 1976 met de hele Arwe ter excursie.

In Gasthof Mencke troffen we elkaar, midden op die grote stille heide. De schapen naast het hotel, geen auto's, rust voor 5 dagen. Die rust was van korte duur.

Hans voerde ons langs hunebedden, vlakgraven, grafheuvels, 12e eeuwse kerkjes, Musea.

We hebben gewandeld, uren, ook in de nacht, over de stille heide. De jeneverbesstruiken bezorgden ons stuipen van schrik.

Deze suggestieve omgeving vroeg om spoken en witte wieven.

Dit gebied is duizenden jaren lang intensief bewoond geweest. Door rendierjagers, door mensen van de culturen, die in de nabijheid van een hunebed hun nederzettingen bouwden. Zij ontwikkelden de landbouw, namen meer tijd voor het leven van alle dag dan de rendierjagers. Het familieleven, de sibbe, werd belangrijk. Hun doden begroeven zij dicht bij de nederzetting. Dat de tijd toen ook niet stil stond kun je zien aan de verschillende manieren van begraven. Er was behoefte aan verandering van tijd tot tijd, waarschijnlijk ten gevolge van invloeden van buiten. Je ziet zo'n sibbe, zo'n stam, z'n boeltje opbreken, voor het laatst bloemen en granen offeren op de graven van de gestorvenen, en met beesten en al een nieuwe plek zoeken om te leven, vele dagreizen ver. Zo zal het gegaan zijn, dat gewoontes van nieuwkomers langzamerhand de oude tradities doorbraken. Dat langzamerhand méér families bij elkaar gingen wonen. Zo kun je je voorstellen dat een artefactenmaker bezig was, de pottenbakster, de kruidengenezer, een priester. Het dorpsleven kwam pril op gang, en daarmee het sociale element.

Als je dan ook "de vondst" doet van je leven kan alleen een archeoloog invoelen wat dat is. Een intens geluksgevoel. De tijd staat even stil, terug in de tijd voel je je verbonden met de mens die het artefact duizenden jaren geleden liet vallen, hier op deze plek. Je ervaart dat je net als hij een onvervangbare schakel bent in de mensheidsontwikkeling.

Hoe eerbiedig vouwde een jongeman uit onze groep zijn zakdoek open en toonde ons de klingen die hij zojuist gevonden had. Mevrouw droeg een kling in zilver gevat aan haar halsketting. Ik slaakte een oer-kreet van vreugde toen ik mijn eerste kling vond bij Hörpel opeeen akker. Hans zei het al, archeologen zijn geëxcalteerde figuren. Maar ik denk dat we kind zijn gebleven, verwonderd, verbaasd over het mysterie dat achter zo'n steen verborgen is.

Merkwaardig toch, dat het bezichtigen van al die grafmonumenten en heiligdommen niet somber stemt. Wat hebben we ontzettend gelachen, met moe Dijlsmid (zij is vorig jaar overleden) gefulmineerd tegen allerlei vermeende misstanden. Hans eindeloos geplaagd als een stel schoolmeiden, geluisterd naar de oude heer Tulp. Vijf dagen vlogen voorbij als één dag. Het was ongelooflijk geweest en onvergetelijk. Dank zij Hans en Aadje, Bart, Jaap en zijn vrouw. Paultje en zijn vader, de heer van Hulzen, de heer en mevrouw Tulp, moe bijlsmid, Cor, Annie, Bep en Leo en de hond. Noor en Ankie en al die anderen. We blijven graven naar het verleden, op zoek naar de schat in de akker, de mens.

Betty Reitsma

TIEN JAAR TENTOONSTELLINGS WEL EN WEE

Laten we eerlijk zijn: bij het nasnuffelen van de gegevens over de tentoonstellingen, die de Oudheidkamer tien jaar achtereen wist te realiseren, valt er wel meer dan wee te bespeuren.

Natuurlijk ging het in den beginne niet allemaal van een leien dakje; enthousiasme was er wel, ideeën borrelden op, maar de eenvoudigste dingen zoals vitrines, tafels, verlichtings-elementen vormden hindernissen, die genomen moesten worden in betrekkelijk korte tijd.

Het aardige is, dat door eendrachtige samenwerking al wat nodig was werd verkregen.

Neem die eerste expositie in de Pauluskerk, waarvoor ik weet niet hoeveel mensen zich inspanden om alles goed voor elkaar te krijgen.

Niet voor niets overigens, want men registreerde meer dan tweeduizend bezoekers. Het leek wel of men bezeten was van tentoonstellingen houden.

In het najaar na de Paulustentoonstelling werd er al weer een show in het Cantonspark verzorgd, en geen week later kwam er een tentoonstelling over de Laanstraat in het Gebouw voor Christelijke Belangen tot stand.

Daar vormden de dia-voorstellingen van mevrouw Kuyt en de heer de Ruig een grote attractie.

Het gebeurde allemaal in september 1976.

In december was het weer raak: het was honderd jaar geleden dat ons dorp een postkantoor rijk werd.

Een klein overzicht werd in de leeszaal ingericht om dit feit te herdenken. Op de plek waar de bibliotheek staat, verrees namelijk het eerste gebouw van de posterijen; men stond dus op historische grond.

In maart 1977 werd de sporthal geopend. Weer was de werkgroep Oudheidkamer present met enkele borden oude sportfoto's.

En weer was het de heer de Ruig die, samen met de heer van de Pol, diavoorstellingen van diverse sportgebeurtenissen gaf.

Op koninginnedag, 30 april, ging de Oranjetentoonstelling in het Gebouw voor Christelijke Belangen open.

Dat was een gebeurtenis van de eerste orde.

De burgemeester verrichtte de opening en van het eerste uur af kon men spreken van een ware bezoekersstroom.

Heel Baarn en Omstreken wilde genieten van de vaak unieke uitgestalde dingen.

Een extra attractie vormde de film "De Blijde Incomste" uit 1937, die was afgestaan door de Oranjeverenigingen.

Meer dan tweeduizend bezoekers verdrongen zich in de ruimten en toen de deuren eenmaal waren gesloten, bleken er tal van laatkomers te zijn, die met alle geweld nog een kijkje wilden nemen.

Zoiets kon natuurlijk niet; al het materiaal dat bij voorbeeld door het Koninklijk Huisarchief in bruikleen was afgestaan, moest prompt op tijd worden teruggezonden.

In het voorjaar van 1978 werd professor Stracké herdacht.

Het was tachtig jaar geleden dat deze in Baarn woonachtige kunstenaar overleed.

"Onder de rieten dakjes" in de Laanstraat vond men een passende omgeving om de beelden te exposeren.

Misschien was de belangstelling voor dit evenement minder massaal, maar degenen die er kwamen, waren verrukt en vertederd over wat er te zien was.

Het was weer eens iets geheel anders.

Toen in het najaar de Brinkstraatpromenade een feit werd, was

de oudheidkamer present met drie vitrines vol foto's, inderhaast bijeengegaard omdat men uit de Baarnsche Courant vernam, dat de Historische Kring zou meewerken aan een overzichtstentoonstelling!.

Met enig spoedwerk kwam de zaak voor elkaar.

In februari 1979 had men het goede idee om oude schoolplaten in de Waldheimmavo te tonen.

Helaas werkte het weer niet mee; het was een barre wintertijd. Tot vreugde van de organisatoren trotseerden een paar honderd bezoekers kou en gladheid.

Het weerzien met de oude bekende wandversieringen liet men zich niet ontgaan.

Een kleine expositie in verband met het laatste stukje Laanstraatpromenade vormde in oktober het slot van de activiteiten op tentoonstellingsgebied.

Men ging het rustiger aan doen.

In 1980- veertig jaar na het uitbreken van de oorlog- gaf men een overzicht van o.a. affiches uit de oorlogstijd.

Weer een jaar later kwam er een geducht project van de grond; eind mei mocht De Furs in de Vuursche zijn deuren openstellen voor belangstellenden die wel eens wat meer over dit aangrenzende gebied van Baarn te weten wilden komen.

Het tijdschrift Baerne wijdde er een hele aflevering aan en de extra nummers werden op de expositie grif verkocht.

Er was geen tijd meer voor kleine shows, want intussen moest er hard worden gewerkt aan de tentoonstelling De Eem en Eembrugge, onderdeel van de landelijke aktie Water '82, die plaats vond vanwege het feit, dat vijftig jaar geleden de Afsluitdijk gereed kwam. De Oudheidkamer leverde geen half werk.

Burgemeester Miedema verrichtte de opening in het koetshuis van Kasteel Groeneveld, waar men een ideaal onderdak voor de expositie had gevonden.

Ook nu gaf Baerne een nummer uit dat geheel gewijd was aan dit interessante onderwerp.

In 1983 trad men niet met een speciale tentoonstelling naar buiten. Maar we mogen zeker niet de atraktie, die de Oudheidkamer in petto had voor de Baarnse bevolking, vergeten.

In oktober van dat jaar werd er n.l. een historische markt gehouden in de Waldheimmavo.

Wat daar al niet aan voorafging!.

Maar het resultaat mocht er wezen, ook in financieel opzicht.

Even was er een adempauze, maar toen werd er al weer geconfereerd over de Emma-tentoonstelling om het maar eens populair te zeggen.

Vijftig jaar geleden stierf de geliefde vorstin, die tal van Baarnaars zich nog heel goed weten te herinneren.

Weer stonden de deuren van Groeneveld open en weer verdrong men zich om alle bezienswaardigheden goed te bekijken.

Welgeteld zijn er zo'n vijftien tentoonstellingen gehouden in de afgelopen tien jaar.

Wij hopen allemaal, dat er no tal van exposities mogen volgen.

E. Witsenburg-Horsman

AANWINSTEN OUDHEIKAMER

Tijdens de tentoonstelling "Koningin Emma en Baarn in haar tijd" brachten enkele bezoekers foto's en boeken, die een welkome aanwinst voor de collectie zijn.

Uit het fonds werd een fraaie aquarel aangekocht van de kunstenaar A. Keus, voorstellend een boerderijtje typerend voor ons Eemland.

De schilder Keus woonde rond 1920 aan de Eemnesserweg t.o. het Maarschalksbos.

Waar nu het notariskantoor zetelt, zou zijn echtgenote een pension hebben gehouden.

Het gezin vertrok in de twintiger jaren naar Soest, waar de schilder in 1955 is overleden.

Eveneens uit het fonds werd aangekocht de tot dan ontbrekende oude prent van de Drink, een collectie oude ansichtkaarten en een fraaie lithosteen van een in 1936 door Grondijs uitgegeven plattegrond van Baarn.

Bijzonder blij zijn de Oudheidkamerleden verder met een 3-tal kasten, eigenlijk een driedelig wandmeubel, met veel bergruimte, geschonken door de Heer Th. de Ruijg.

Veel dingen kunnen nu beter en overzichtelijker worden opgeborgen.

Wat dit laatste betreft zijn er overigens nog meer wensen, n.l. een kaartenkast voor onze topografische kaarten/plattegronden/tekeningen etc.

Mocht u eens iets te koop weten?.

Er is wel één "maar" bij. Zou de kast niet demontabel zijn, dan mag de diepte niet meer dan 68 cm zijn.

De toegangsdeur naar onze kelder is helaas niet breder.

Bij voorbaat hartelijk dank voor eventuele tips.

-o-o-o-o-o-o-o-o-

INGEZONDEN BRIEF VAN DE HEER F.A.L. FRANKEN UIT ZEIST

Aan de Historische Kring "Baerne".

Met belangstelling heb ik uw tentoonstelling op Groeneveld bekeken en heb ik ook het septembernummer van uw tijdschrift gelezen.

Misschien mag ik u in aanvulling op uw herinneringen aan koningin-moeder Emma nog iets meedelen wat ik gehoord heb uit de mond van mevrouw Strunk- Meulenbelt, die in Zeist woonde en en enige jaren geleden is overleden.

Zij was de dochter van de Baarnse predikant Ds. Meulenbelt. Haar moeder maakte deel uit van de commissie van Weldadigheid van de naaischool als enige vrouw.

Deze naaischool was in Baarn door Koningin Sophie opgericht en door Koningin Emma voortgezet.

Mevrouw Meulenbelt had o.a. als taak het benoemen van een juffrouw van de naaischool omdat ze de enige vrouw was.

Dat werd dan met Hare Majesteit besproken.

De toegang tot H.M. ging met allerlei plichtplegingen gepaard (lakeien en kamerdinaars) maar het gesprek met de Koningin zelf was ongedwongen.

Als opvolgster van een juffrouw die het er niet zo goed had afgebracht en zelf ontslag genomen had stelde zij op H.M.'s vraag voor juffrouw van Peursen te benoemen.

Deze was mismaakt maar had een goed verstand.
Op de vraag van H.M. of zij aan deze juffrouw, die zij wel uit de kerk kende, kinderen kon toevertrouwen, antwoordde mevrouw Meulenbelt: "ja, mijn eigen kinderen gaf ik niemand liever in handen dan aan haar".

Zij paste namelijk wel eens op in de pastorie.

"O, als u zelf uw eigen kinderen aan haar kunt toevertrouwen, dan andere kinderen zeker" zei H.M..

Zij werd dus benoemd en woonde in een huisje aan de school vastgebouwd, naast het ziekenhuis.

Zodoende kon zij ook voor haar ouders zorgen en tegelijk de school bijhouden waar voor haar een podium met tafel en stoel was gereed gemaakt zodat zij niet altijd behoefde te staan bij het lesgeven.

In 1917 kreeg mevrouw Meulenbelt een portret van de Koningin-Moeder met handtekening omdat zij toen 25 jaar voor de naaischool gewerkt had.

Tevens kreeg zij een reis aangeboden samen met haar man naar het buitenland.

(Dit had ik opgetekend na een bezoek aan mevrouw Strunk-Meulenbelt op 21 januari 1975 te Zeist.)

Ik vraag mij af of Koningin Sophie wel de oprichtster van de naaischool was i.p.v. Koningin Anna Palowna.

Nog een opmerking over het septembernummer 1984.

Op blz 41 bovenaan staat 1889, dit moet zijn 1890.

Met alle hoogachting

F.A.L. Franken

-o-o-o-o-o-o-o-

FOTOWEDSTRIJD

Hiermede maakt de fotowedstijd-commissie bekend dat de inzenddatum wordt verlengd tot 31 december 1984, waarna de prijsuitreiking medio januari 1985 zal volgen.

Voorwaarde is dat het onderwerp van de foto, in de ruimste zin, iets te maken heeft met de geschiedenis van Baarn, de Lage Vuursche of Eembrugge.

Ook de jongste geschiedenis komt hiervoor in aanmerking.

Het formaat van de foto moet minimaal 9 x 13 cm zijn, dat wil zeggen briefkaartformaat.

Zowel zwart/wit als kleur is toegestaan.

Inzendingen blijven het eigendom van de H.K. "Baerne".

Inzenden aan J. Kruidenier
Smutslaan 2, Baarn.

-o-o-o-o-o-o-o-

PROGRAMMA
=====

- Dinsdag 11 december
20.00 uur
- Viering van ons tien-jarig bestaan tijdens een gezellige bijeenkomst in reunie-sfeer.
Wij hopen dat velen zullen komen, zo mogelijk gewapend met foto's van Kring-evenementen uit die tien jaar.
Gedurende een kwartiertje zullen nieuwe oude filmpjes gedraaid worden, terwijl Thomasvaer en Pieternel beloofd hebben onze Kring met een bezoek te vereren.
- Dinsdag 15 januari
1985, 20.00 uur
- Een historicus met als hobby koken, de heer A.L.W. Serné uit Hilversum, zal ons vertellen over "Eten en drinken in de Middeleeuwen". Om te watertanden !.
- Dinsdag 5 februari
1985, 20.00 uur
- Ons mede-lid, de heer H.Dronkhorst, die reeds eerder interessante lezingen voor ons hield, zal ons vertellen over de Katharen ofwel de Albigenzen.
- Dinsdag 19 maart
1985, 20.00 uur
- Jaarlijkse algemene ledenvergadering, waarvoor u t.z.t. een uitnodiging zult ontvangen.
- Alle avonden vinden plaats in het Trefpunt bij de Nicolaaskerk, Kerkstraat 17.
De zaal is te bereiken via het pad rechts langs de kerk (Joh. Vermeerlaan).

ARWE-PROGRAMMA

- Zaterdag 19 januari
1985 11 - 17 uur
- OPEN HUIS van de Archeologische Werkgroep van de H.K. "Baerne".
Op deze dag wil de Arwe, aan de hand van foto's, tekeningen en vondsten, laten zien wat zij doet en heeft gedaan.
Zo zullen opgravingsprojecten als de Eemsche molen en de grafheuvels van Het Hoge Erf nader worden belicht.
Ook zullen enkele vitrines met verzamelingen van Arwe-leden worden tentoongesteld.
Een "must" voor een ieder die in de oudste geschiedenis van Baarn en omgeving is geïnteresseerd.
- Woensdag 20 februari
- Zal de heer Brinkerink, van de R.U. van Utrecht, weer een lezing houden over het onderzoek naar de vroegste bewoning en geschiedenis van het eiland Sardinië.

Deze twee Arwe-activiteiten zullen gehouden worden in de kelder onder het Gemeentehuis.